

м. Страсбург, 6 грудня 2019 року

CEPEJ(2019)22

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОСУДДЯ (СЕРЕЈ)

33-тє пленарне засідання

м. Страсбург, 5–6 грудня 2019 року

Скорочений звіт

A. ПЕРЕДМОВА

Європейська комісія з питань ефективності правосуддя Ради Європи (СЕРЕЈ) провела своє 33-тє пленарне засідання у м. Страсбург 5–6 грудня 2019 року. Засідання проходило під головуванням Раміна Гурбанова (Азербайджан), президента СЕРЕЈ.

На відкритті пленарного засідання, Крістоф Пуарел (Christophe Poirel), голова Директорату з питань прав людини Ради Європи, представляючи Генерального секретаря Ради Європи Марію Пейчинович-Бурич, передав медаль «Про Мерито» Жан-Полю Жану (Франція) за його важливий внесок у створення та вдосконалення завдань з оцінювання судових систем СЕРЕЈ у 2002–2018 роках.

B. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ТА РІШЕНЬ, ПРИЙНЯТИХ СЕРЕЈ

СЕРЕЈ

1. Інформація від Президента, держав-членів і Секретаріату

взято до уваги інформацію, надану Президентом, членами та Секретаріатом, які брали участь у різноманітних обговореннях, де було представлено та обговорено роботу СЕРЕЈ, що сприяє розвитку державної політики щодо забезпечення ефективності та якості функціонування судових систем;

взято до уваги інформацію, надану представниками Азербайджану, Італії, Франції, Греції, Мексики, Монако, Марокко, Російською Федерацією про останні події в судовій системі; **запропоновано** членам СЕРЕЈ направити до Секретаріату письмову інформацію та корисні посилання, які можуть бути включені до розділу «Профілі країн» вебсайта СЕРЕЈ.

2. Програма діяльності на 2020–2021 роки

прийнято Програму діяльності на 2020–2021 роки (СЕРЕЈ(2019)19) і вирішено направити її Комітету міністрів;

запропоновано державам-членам, через членів СЕРЕJ вносити пропозиції Секретаріату до **15 січня 2020 року** щодо кваліфікованих експертів, які братимуть участь у робочих групах і **довірити Бюро СЕРЕJ** призначати членів цих робочих груп, враховуючи отримані пропозиції;

запропоновано, що голови робочих груп, після призначення зустрінуться, щоб забезпечити необхідну координацію та узгодженість тем, над якими буде працювати СЕРЕJ.

3. Процес оцінки судових систем

Нагадано, що відповідно до нового розпорядку, застосованого до цього циклу оцінювання судових систем (2018–2020 років), дедлайн для внесення відповідей у запитальник закінчився 1 жовтня 2019 року і **закликає національних кореспондентів** внести інформацію, якщо вони ще цього не зробили, щоб надати можливість СЕРЕJ опрацювати данні максимально швидко та прийняти звіт на своєму 34-му засіданні (червень 2020 року);

доручено СЕРЕJ-GT-EVAL для нового циклу оцінювання 2018–2020 років підготувати нові шляхи представлення та аналізу зібраної інформації у формі:

- загального звіту, фокусуючись на європейських трендах та включаючи відповідні графічні зображення, для оцінки становища судових систем та їх еволюції;
- окремої інформаційної довідки для кожної країни, що бере участь у циклі оцінювання, де буде узагальнено ключові кількісні та якісні дані;
- нових графічних вкладок у системі СЕРЕJ-STAT;

подати їх до 34-го пленарного засідання, щоб офіційно опублікувати в листопаді 2020 року;

схвально сприйнято продовження співпраці з Європейською комісією з метою щорічного дослідження функціонування судової системи в країнах-членах ЄС, основаної на власній методології СЕРЕJ; **привітали** співпрацю з Європейською комісією в рамках спеціальної програми щорічної оцінки функціонування судової системи в країнах Західних Балкан; **доручено СЕРЕJ-GT-EVAL** продовжувати співпрацю, яка посилює провідну роль СЕРЕJ щодо оцінювання правосуддя, а також синергії між ЄС та Радою Європи в цій галузі;

схвально сприйнято співпрацю з професіоналами в контексті специфічних досліджень щодо юридичних професій на основі даних, зібраних у межах циклу оцінювання 2016–2018 років;

запропоновано державам-членам вносити до заяв Секретаріату пропозиції стосовно організації візитів з експертної оцінки;

підтверджено свою готовність посилити співпрацю з ОЕСР щодо оцінки функціонування судових систем в європейських державах та інших державах-членах ОЕСР.

4. Якість правосуддя

прийнято настанови щодо підвищення кваліфікації та компетенцій суддів, посилення обміну знаннями та співпраці й виходу за межі культури судової ізоляції (СЕРЕJ(2019)15); зазначено, що Німеччина не змогла ознайомитись із документом до наради;

прийнято попереднє техніко-економічне обґрунтування можливого створення механізму сертифікації інструментів та послуг штучного інтелекту (СЕРЕJ(2019)6);

взято до уваги поточну роботу СЕРЕJ-GT-QUAL щодо відеоконференції, гендерної рівності в судовій системі, користувачів центру цивільних процедур та спрощення мови суду;

взято до уваги різноманітні кроки, які вживаються СЕРЕJ-GT-QUAL для просування, подальшого розроблення та впровадження «Європейської хартії етики щодо використання штучного інтелекту в судових системах» (СЕРЕJ(2018)14) і, зокрема, розробка чинних стандартів на засадах Хартії.

5. Управління судовим часом

Взято до уваги роботу, проведену наглядовою групою Центру SATURN, зокрема, стосовно:

- методології, доступної для судових систем, які бажають запровадити процедуру зважування складності справ,
- подальшого розроблення показників щодо судових процедур,
- підготовки проєктів керівних принципів щодо даних, таблиць і графіків, які можуть міститися в типовій інформаційній панелі,
- часових рамок для кримінальних справ за статтями 5 і 6 ЄКПЛ,
- ролі сторін та інших учасників спору в запобіганні затримкам під час розгляду справи;

погоджено, у якості пріоритету, працювати в напрямку зважування складності справ, розроблення інформаційних вкладок та ролі сторін у запобіганні затримок з метою розроблення конкретних документів у цих питаннях.

6. Медіація

затверджено Програму обізнаності в медіації для суддів (СЕРЕJ(2019)18);

затверджено Програму обізнаності та навчання медіації для нотаріусів (СЕРЕJ(2019)20);

затверджено Програму навчання для юристів з метою надання допомоги клієнтам у питаннях медіації (СЕРЕJ(2019)21);

взято до уваги прогрес, досягнутий в побудові мережі контактних осіб з питань медіації;

погоджено продовжувати розроблення інструментів медіації та сприяти розвитку мережі контактних осіб для посередництва в роботі CEPEJ-GT-QUAL.

7. Гармонізація визначень, що використовуються CEPEJ

затверджено проєкт Словника термінів, що використовуються CEPEJ (CEPEJ(2019)5REV1), за умови внесення змін до певних визначень, що були запропоновані під час обговорення; **зауважено**, що цей документ може оновлюватися регулярно.

8. Майбутнє співробітництво з пілотними судами

нагадано про недостатній рівень участі в роботі організації деяких пілотних судів; погодилися зосередити увагу на співпраці щодо збору передового досвіду, який залишається унікальним джерелом інформації в щоденній роботі європейських судів, та **запропоновано** її членам сприяти забезпеченню активної участі судів, що представляють їхні країни, у роботі Мережі.

9. Участь CEPEJ у програмах співпраці Ради Європи

Схвально сприйнято поточні програми співробітництва:

- АЛБАНІЯ, «Посилення якості та ефективності правосуддя в Албанії» (SEJ III) – Спільна програма з Європейським Союзом у межах «Горизонтального фонду для Західних Балкан та Туреччини»;
- АЗЕРБАЙДЖАН, «Посилення ефективності та якості судових систем в Азербайджані» – Спільна програма з Європейським Союзом у межах «Партнерство задля належного врядування» (PGG II);
- ІСПАНІЯ, «Сприяння електронному правосуддю в Іспанії через управління змінами та вдосконалення збору даних» – Програма зі службою підтримки структурних реформ Європейської комісії (SRSS);
- КОСОВО, «Посилення якості та ефективності правосуддя в Косово» (CoSEJ II) – Спільна програма з Європейським Союзом у межах «Горизонтального фонду для Західних Балкан та Туреччини»;
- ЛАТВІЯ, «Посилення доступу до правосуддя в Латвії через сприяння послугам посередництва та правової допомоги, а також підтримці розроблення судової політики та підвищення якості управління судом» – Програма SRSS;
- МАЛЬТА, «Підтримання ефективності правосуддя на Мальті» – Програма SRSS;
- РЕПУБЛІКА МОЛДОВА, «Підтримка подальшого підвищення ефективності та якості судової системи в Республіці Молдова» – Спільна програма з Європейським Союзом у межах «Партнерства задля належного врядування» (PGG II);
- СЛОВАЧЧИНА, «Продовження підтримки добре працюючої словацької судової системи» – Програма SRSS;

- ТУНІС, «Поліпшення функціонування, продуктивності роботи та доступу до правосуддя в Тунісі (AP- JUST)» – Спільна програма з Європейським Союзом;
- ЄГИПЕТ, МАРОККО – Спільна програма з Європейським Союзом «Забезпечення стійкого демократичного управління та прав людини у південному Середземномор'ї» (Південна Програма III).

погоджено співпрацювати в межах Програми діяльності щодо підтримки судових реформ шляхом нових програм та інших потенційних проєктів, що обговорюються:

- ІСПАНІЯ – Майбутній проєкт щодо електронного правосуддя – проєкт Програми SRSS;
- ГРУЗІЯ, «Підтримка судової реформи в Грузії» – проєкт Спільної програми з Європейським Союзом у межах «Партнерство задля належного врядування» (PGG II);
- МАЛЬТА, «Розроблення цифрової стратегії для судової системи Мальти» – проєкт Програми SRSS.

запрошено членів та експертів, які бажать взяти участь у таких програмах, звернутися до Секретаріату.

10. Відносини між СЕРЕJ та іншими органами Ради Європи

взято до уваги результати дослідження, яке здійснив Секретаріат щодо посилань на інструменти СЕРЕJ у рішеннях Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ);

запрошено Секретаріат продовжувати свої зусилля для забезпечення посиленої співпраці та регулярного обміну інформацією між СЕРЕJ та ЄСПЛ;

взято до уваги інформацію про діяльність Консультативної ради європейських суддів (CCJE) та Консультативної ради європейських прокурорів (CCPE), а також Європейського комітету з питань правового співробітництва (CDCJ).

11. Європейський день правосуддя

висловлено подяку судовим установам 20 держав-членів, які організували 43 заходи з нагоди Європейського дня правосуддя 25 жовтня 2019 року; **запропоновано** своїм членам просувати такі ініціативи до наступного святкування у 2020 році.

12. Кришталеві ваги правосуддя

висловлено подяку норвезькій владі за запрошення СЕРЕJ організувати церемонію нагородження «Кришталеві ваги правосуддя» в Осло 25 жовтня 2019 року;

привітали успіх Європейської премії: «Кришталеві ваги правосуддя» та переможця «Поліпшення якості правосуддя» (IQ Justice), Верховний Суд Словенії, а також три установи, які отримали особливу згадку: «Гармонізація процесів: відповідь, яка узгоджує ефективність державної служби, правосуддя та добробуту

на роботі», суд першої інстанції м. Люксембург, Бельгія; «Медіація у кримінальному судочинстві; поради прокурорів у прокурорській фазі та направлення суддів у фазі виступу», Національний координатор з медіації у кримінальних справах, Нідерланди; «Цифрове правосуддя», Генеральний підрозділ нових технологій, Генеральний директор з питань модернізації юстиції, технологічного розвитку, відновлення та управління активами (Міністерство юстиції), Іспанія; **привітали** організацію першої премії «Кришталеві ваги правосуддя для молоді» у партнерстві з юридичним факультетом м. Страсбург, що доповнює головну премію «Кришталеві ваги правосуддя».

13. Спостерігачі від СЕРЕЖ

взято до уваги інформацію, надану спостерігачами, Європейською асоціацією суддів (ЕАЖ), Європейським експертним та експертним інститутом (ЕЕЕІ), Європейським союзом Rechtspfleger та судових службовців (ЕUR), Міжнародним союзом судових службовців (UINJ) та ОЕСР; **висловлено подяку** за їх конкретний внесок у діяльність та запропоновано надалі сприяти реалізації програми діяльності СЕРЕЖ.

14. Інша діяльність

подякували Секретаріату за внесені зміни на вебсайті СЕРЕЖ, що дозволило полегшити доступ до інструментів СЕРЕЖ;

взято до уваги, що 34-е і 35-те пленарні засідання СЕРЕЖ можуть відбутися 11–12 червня 2020 року у м. Париж та 8–9 грудня 2020 року у м. Страсбург відповідно.

Переклад здійснено відділом міжнародного співробітництва секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України